

خلاصه نتایج طرح آمارگیری کشتار دام کشتارگاه‌های کشور

تیر ۱۴۰۴

مقدمه

جمع‌آوری و انتشار آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، یکی از فعالیت‌های جاری مرکز آمار ایران است که از سال ۱۳۴۷ تا کنون ادامه دارد. اطلاعات آماری که از این طریق در اختیار برنامه‌ریزان، مسئولان اجرایی و محققان کشور قرار می‌گیرد، هرگاه با سایر اطلاعات موجود در زمینه توزیع جغرافیایی جمعیت کشور، واردات و صادرات و کشتار غیر رسمی تلفیق شود، از دیدگاه‌های زیر می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد:

۱. محاسبه عرضه سرانه گوشت قرمز به‌عنوان یکی از شاخص‌های وضعیت اجتماعی و اقتصادی؛
۲. تخمین برخی از اقلام آماری مرتبط با کشتار دام، از قبیل پوست، روده، کله، پاچه و اندرونه؛
۳. تغییرات میانگین وزن لاشه، به‌عنوان شاخصی برای شناخت وضع مراتع کشور؛
۴. برنامه‌ریزی برای واردات احتمالی گوشت و توزیع صحیح آن در کشور.

از ویژگی‌های مهم آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، استمرار و سرعت اجرای مراحل جمع‌آوری و استخراج آن است که در نتیجه می‌توان به‌سرعت و در فاصله‌های زمانی کوتاه از اطلاعات حاصل برای برنامه‌ریزی استفاده کرد.

در استفاده از آمارهای این گزارش لازم است نکات زیر، مورد توجه قرار گیرند:

- آ) این آمار، شامل اطلاعات مربوط به کشتار دام در مناطق روستایی خارج از پوشش شبکه دامپزشکی نمی‌شود.
- ب) آمار ارائه‌شده فاقد اطلاعات مربوط به ذبح غیر مجاز در شهرها است.
- پ) کشتارگاه‌های مجاز بخش خصوصی نیز در این آمارگیری منظور شده‌اند.

آمار کشتار دام در تیر ۱۴۰۴

- مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ماه تیر، بر حسب وزن لاشه‌های کشتار شده ۳۹۰۶۴۵ تن بوده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گوسفند و بره ذبح‌شده در ماه تیر، ۶۲۰ هزار لاشه به وزن ۱۲۰۵۹۵ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۵۲۳ هزار لاشه به وزن ۱۰۰۴۰۹ تن بوده است. استان تهران با ۱۲۸ هزار لاشه بیش‌ترین تعداد، و استان خراسان رضوی با ۲۰۷۱۸ تن بیش‌ترین وزن را در این ماه به خود اختصاص داده‌اند.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف بز و بزغاله ذبح‌شده در ماه تیر، ۱۵۸ هزار لاشه به وزن ۲۰۵۲۹ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۵۶ هزار لاشه به وزن ۲۰۴۲۵ تن بوده است. استان اصفهان با ۳۸ هزار لاشه به وزن ۵۵۰ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاو و گوساله ذبح‌شده در ماه تیر، ۱۰۵ هزار لاشه به وزن ۲۳۰۶۵۷ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۸۴ هزار لاشه به وزن ۱۸۰۴۳۹ تن بوده است. استان تهران با ۱۹ هزار لاشه به وزن ۳۰۳۶۲ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاو میش و بچه‌گاو میش ذبح‌شده در ماه تیر، ۲۰۲۴۲ لاشه به وزن ۴۵۳ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۰۵۷۲ لاشه به وزن ۳۱۴ تن بوده است. استان خوزستان با ۱۳۵۰ لاشه به وزن ۲۷۱ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف شتر و بچه‌شتر ذبح‌شده در ماه تیر، ۲۰۲۸ لاشه به وزن ۴۱۱ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۸۹۱ لاشه به وزن ۳۶۵ تن بوده است. استان سیستان و بلوچستان با ۶۷۹ لاشه به وزن ۱۴۶ تن بیش‌ترین وزن را در این ماه به خود اختصاص داده‌اند.
- در ماه تیر، متوسط وزن یک لاشه گوسفند و بره ۲۰/۳۱ کیلوگرم، بز و بزغاله ۱۶/۰۳ کیلوگرم، گاو و گوساله ۲۲۵/۷۳ کیلوگرم، گاو میش و بچه‌گاو میش ۲۰۲/۱۰ کیلوگرم، و شتر و بچه‌شتر ۲۰۲/۷۱ کیلوگرم بوده است.

مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور در تیر ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل (خرداد ۱۴۰۴) در حدود ۷ درصد کاهش داشته است. همچنین مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در تیر ۱۴۰۴ با ماه مشابه سال ۱۴۰۳، نشان‌دهنده افزایش ۲۴ درصدی مقدار تولید گوشت قرمز است. مقدار تولید گوشت در تیر ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال ۱۴۰۳ برای گوسفند و بره ۲۱ درصد، برای بز و بزغاله ۴ درصد، برای گاو و گوساله ۲۸ درصد، برای گاو میش و بچه‌گاو میش ۴۴ درصد و برای شتر و بچه‌شتر ۱۳ درصد افزایش داشته است.

بررسی نتایج حاصل از سایر طرح‌های آمارگیری در زیربخش دام نشان می‌دهد که بخشی از کشتار دام، به‌ویژه دام سبک، در خارج از کشتارگاه‌های رسمی انجام می‌شود، که آمار مربوط به این نوع کشتار در گزارش حاضر لحاظ نشده است.

جدول ۱- تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه تیر ۱۴۰۴ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل

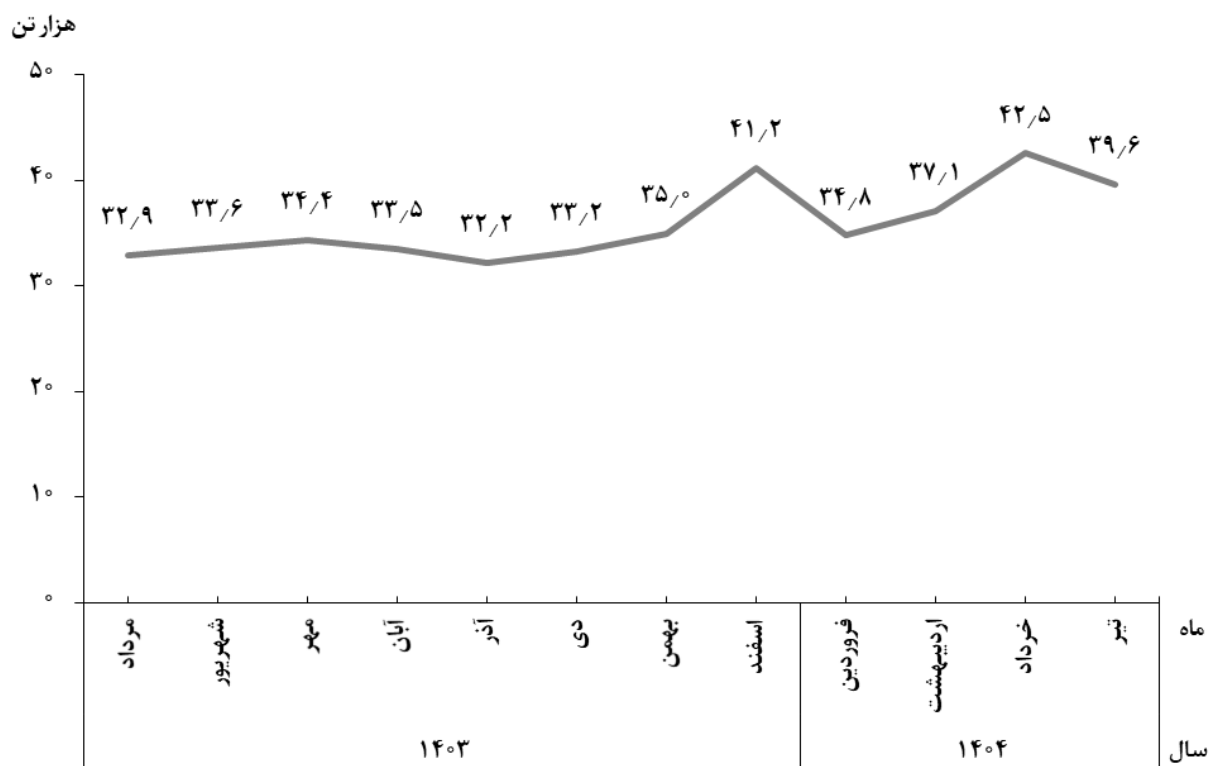
دوره زمانی	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه گاو میش	شتر و بچه شتر
تیر ۱۴۰۳	۵۲۳٬۲۷۷	۱۵۶٬۰۷۳	۸۳٬۶۵۶	۱٬۵۷۲	۱٬۸۹۱
تیر ۱۴۰۴	۶۲۰٬۲۵۸	۱۵۷٬۷۲۷	۱۰۴٬۸۰۱	۲٬۲۴۲	۲٬۰۲۸
تغییر	۱۹%	۱%	۲۵%	۴۳%	۷%

جدول ۲- وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه تیر ۱۴۰۴ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل (تن)

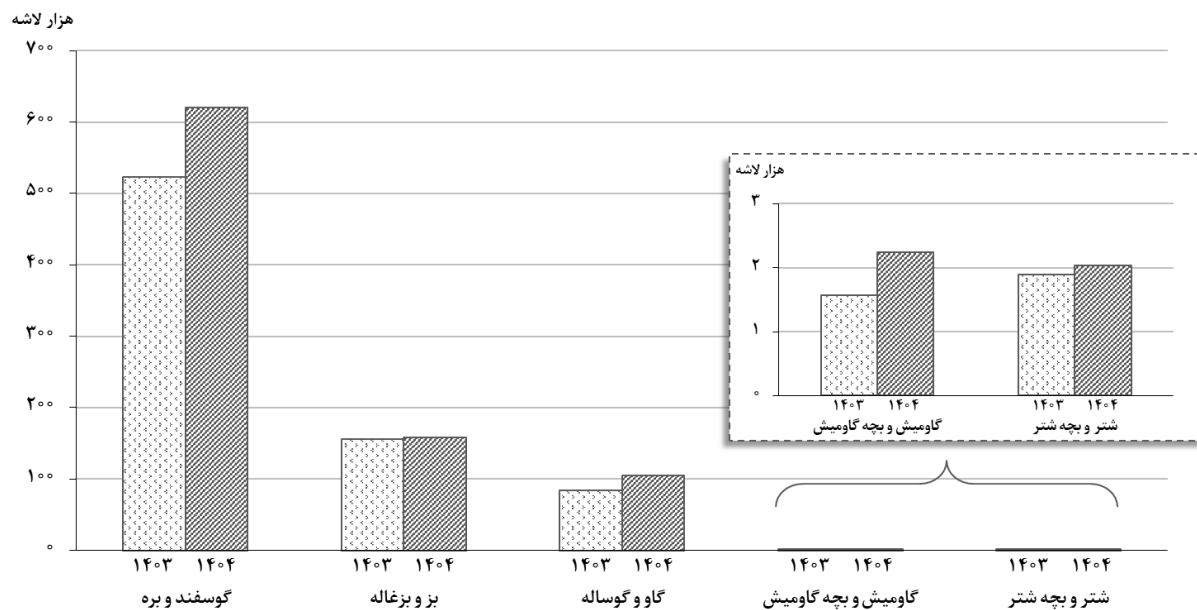
دوره زمانی	جمع	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه گاو میش	شتر و بچه شتر
تیر ۱۴۰۳	۳۱۰٬۹۵۲	۱۰۴٬۰۰۹	۲۰۴۲۵	۱۸۴۳۹	۳۱۴	۳۶۵
تیر ۱۴۰۴	۳۹۰٬۶۴۵	۱۲۰٬۵۹۵	۲۰۵۲۹	۲۳۰٬۶۵۷	۴۵۳	۴۱۱
تغییر	۲۴%	۲۱%	۴%	۲۸%	۴۴%	۱۳%

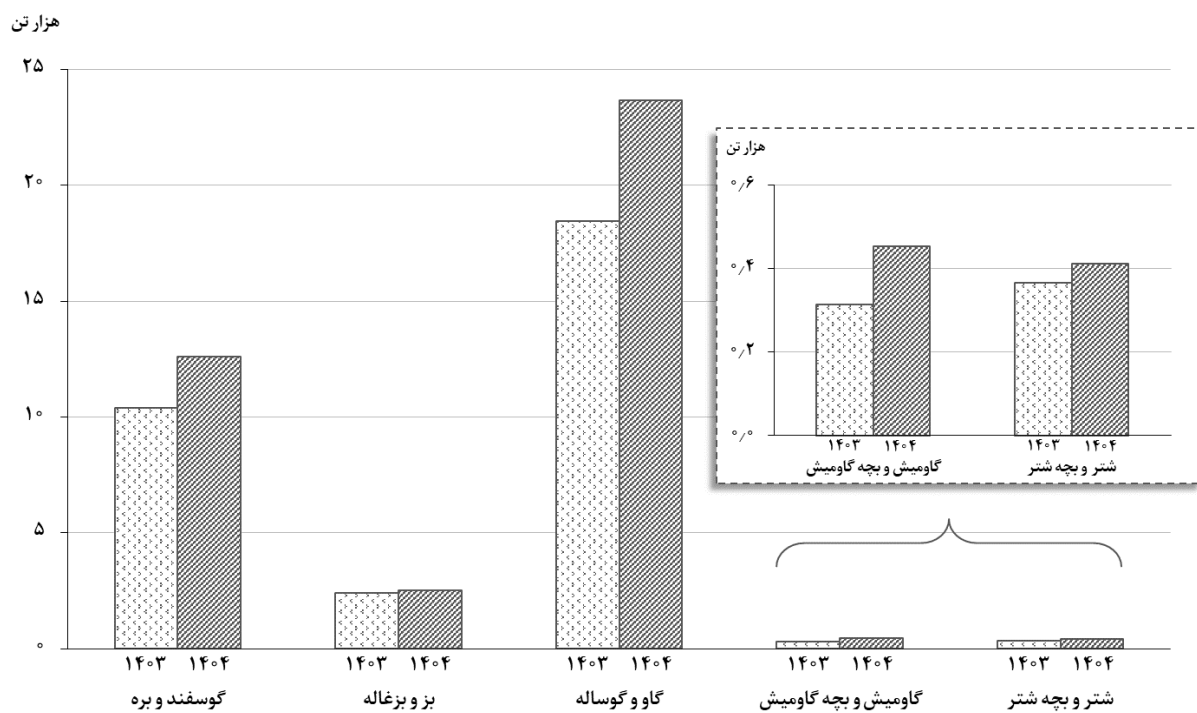
شکل ۱- روند تغییرات عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ماه تیر سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۴

شکل ۲- روند تغییرات ماهانه عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ۱۲ ماه اخیر

شکل ۳- مقایسه تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح شده در کشتارگاه‌های کشور در تیر ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴

شکل ۴- مقایسه وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح شده در کشتارگاه‌های کشور در تیر ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴